

Forord	7
Bogens hovedkonklusioner	11
Mod en ny forståelse af motivation	12
Hvordan man kan tænke og arbejde med motivation?	13
Hvor er motivationsorienteringerne udfordret?	14
Hvordan bringes motivation i spil i undervisningen?	15
Afgangsprøver, uddannelsesvalg og ungdomsuddannelser nærmer sig	16
Livet ved siden af skolen og samspillet med skolen	16
1. Indledning	19
Unge perspektiver på motivation	20
Grundskole under forandring	21
Læsevejledning	23
2. Motivation i udskolingen. Et teoretisk perspektiv	27
Forskningsprojektets perspektiv på motivation	28
Opgøret med motivation som en kvantitativ størrelse	28
Fra indre/ydre motivation til unges menings-skabelse og motiver for deltagelse	30
Mestringsforventninger	32
Motivation som kontekstafhængig markør	33
Mod en ny forståelse af motivation	34
Motivation som differentieret, kontekstuel og kontingent	35

3. Om forskningsprojektets empiriproduktion og anvendte metoder	37
Metodologi og etableringen af et 360 graders perspektiv på unges motivation og læring	38
Spørgeskemaundersøgelse	39
Seks case-skoler – indblik i forskellige skolars arbejde med motivation og læring	41
Observationer – et indblik i praksis	42
Interviews	43
SnapLog – en ambition om at forstå unges motivation gennem en fotografisk dagbogsøvelse	44
Gruppeinterviews – elever	46
Gruppeinterviews – lærerne	47
Motivationsstile	48
Hvordan bidrager den producerede empiri til forståelsen af unges motivation for læring?	48
Anonymisering	49
4. På kanten af grundskolen. Om afgangsprøver og uddannelsesvalg	51
Udskoling og grundskolemæthed	52
Afgangsprøven nærmer sig og motivationen forandres	53
Oplevelsen af uddannelsesvalg	55
Overvejelser om valget	56
5. Unges motivationsorienteringer	61
Vidensmotivation	64
Optagethed af en omverden	64
Hvem er drevet af vidensmotivation?	65
Mere populært at være vidensorienteret nørd?	67
Udfordringer	68
Opsamling på vidensmotivation	70
Præstationsmotivation	70
Karakterer og afgangsprøver som pejlemærke og styrepind, når lysten mangler	71
Karakterer som konkurrenceelement	73
Udfordringer	74
Opsamling på præstationsmotivation	76
Mestringsmotivation	76
Når man får øje på, at man mestrer et fag eller en opgave	77

Mestring og interesse	79
At opleve progression og blive udfordret	80
Udfordringer	81
Opsamling på mestringsmotivation	82
Relationsmotivation	83
Relationen mellem lærere og elever	83
At høre til: relationen mellem eleverne	85
Udfordringer	86
Opsamling på relationsmotivation	87
Involveringsmotivation	88
Åbne læreprocesser	88
Involvering og samskabelse	89
Udfordringer	90
Opsamling på involveringsmotivation	91
Opsamling: Unges motivationsorienteringer	92
6. Det sociale liv og undervisningen i udskolingen	95
Et begrebsligt afsæt i klasserumskultur	95
Omgangsformer. Elev og elev imellem	98
Når konflikter og drama overtager relationsmotivationen	101
Nye klassekonstellationer og positioneringsmuligheder i udskolingen	102
Elev og faglighed imellem	105
Lærerne og eleverne imellem	107
Undervisningsformer	109
Klasseundervisning	109
Ensformig tavleundervisning	113
Gruppearbejde	114
Afvekslende undervisning	119
Blokdage	120
Linjeopdelt undervisning	122
Opsamling	124
7. Ungdomslivets arenaer	127
Fritidsliv i tal	128
Snapshots af hverdagsliv	130
Fra idrætsklub til selvorganiseret fritid	130
Ungdomslivet går online	133

Gaming fællesskaber	134
Sociale netværk	135
Organiserede fritidsaktiviteter som omdrejningspunkt for ungdomslivet	137
Familien – mellem tryghedsbase og hjemmepligter	140
Forskellige balanceakter i ungdomslivet	144
8. Det praktiske arbejde med motivationsudfordringer. Erfaringer fra en forskningscirkel	149
Rammer for forskningscirkel om lyst til læring i udskolingen	150
Fire motivationsudfordringer	152
'Jeg skal bare tage mig sammen' – enkelte elever om motivation	154
SnapLog og samtale – som intervention	155
'Det gør det hele meget nemmere og bedre at arbejde i grupper' – motivation i gruppearbejde	157
Gruppesammensætninger og struktur – som intervention	158
Motivation og holddeling i udskolingen	160
Når relationen ER på plads – motivation på klasseniveau	162
Faglighed, krav og struktur – som intervention	162
Diskussion	163
Er forskningscirkler forskning?	164
Referencer	167
Bilag 1. Om spørgeskemaundersøgelsen	177
Bilag 2. Snaplogs – hvad er det og hvad skal du gøre?	181
Bilag 3. Interviewguide til fokusgrupper til elever i udskolingen	183
Bilag 4. Interviewguide - fokusgruppeinterview – lærere	187
Bilag 5. Multipel logistisk regressionsanalyse	191